

Suvestinė redakcija nuo 2020-06-24 iki 2020-12-31

Įsakymas paskelbtas: TAR 2018-12-03, i. k. 2018-19545

**VALSTYBINĖS MOKESČIŲ INSPEKCIJOS
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS
VIRŠININKAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL GYVENTOJO PRANEŠIMO APIE IŠLAIDAS PRC912 FORMOS, PAPILDOMO
LAPO PRC912P FORMOS UŽPILDYMO BEI PATEIKIMO MOKESČIŲ
ADMINISTRATORIUI TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

2018 m. gruodžio 3 d. Nr. VA-92
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 33 straipsnio 1 punktu, Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 21 straipsnio 1 dalies 4 punktu bei Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 1997 m. liepos 29 d. įsakymu Nr. 110 „Dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos nuostatų patvirtinimo“, 18.11 papunkčiu:

1. T v i r t i n u:

1.1. Gyventojo pranešimo apie išlaidas PRC912 formą, papildomo lapo PRC912P formą (pridedama);

1.2. Gyventojo pranešimo apie išlaidas PRC912 formos, papildomo lapo PRC912P formos užpildymo bei pateikimo mokesčių administratoriui taisyklės (pridedama).

2. N u s t a t a u , kad šis įsakymas įsigalioja 2019 m. sausio 1 dieną.

Viršininkė

Edita Janušienė

PATVIRTINTA
Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos
Respublikos finansų ministerijos viršininko
2018 m. gruodžio 3 d.
įsakymu Nr. VA-92

GYVENTOJO PRANEŠIMO APIE IŠLAIDAS PRC912 FORMOS, PAPILDOMO LAPO PRC912P FORMOS UŽPILDYMO BEI PATEIKIMO MOKESČIŲ ADMINISTRATORIUI TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Gyventojo pranešimo apie išlaidas PRC912 formos, papildomo lapo PRC912P formos užpildymo bei pateikimo mokesčių administratoriui taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato nuolatinio Lietuvos gyventojo (toliau – gyventojas), pageidaujančio pasinaudoti gyventojų pajamų mokesčio lengvata iš pajamų atimti per mokestinį laikotarpį (toliau – kalendoriniai metai) patirtas, Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo (toliau – GPMĮ) 21 straipsnio 1 dalies 4 punkte numatytas išlaidas, pranešimo apie išlaidas užpildymo ir pateikimo mokesčių administratoriui tvarką.

2. Taisyklės parengtos, vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 33 straipsnio 1 punktu ir GPMĮ 21 straipsnio 1 dalies 4 punktu.

3. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

3.1. **Išlaidos** – per kalendorinius metus (2019 m., 2020 m., 2021 m.) už suteiktas paslaugas sumokėtos sumos, neįskaitant sumų, sumokėtų už paslaugai atlikti reikalingas medžiagas, priemonės, detales, mechanizmus, sistemas ir pan.

3.2. **Paslaugos** – paslaugos teikėjo atlikti darbai ar suteiktos paslaugos:

3.2.1. gyvenamosios ir negyvenamosios paskirties pastato ar kito statinio, kaip tai apibrėžta Lietuvos Respublikos statybos įstatyme, apdailos ir bet kokio remonto (paprastojo ar kapitalinio) darbai, išskyrus daugiabučių gyvenamųjų namų atnaujinimą (modernizavimą);

3.2.2. lengvojo automobilio, kaip tai apibrėžta Lietuvos Respublikos kelių transporto kodekse, remonto paslaugos;

3.2.3. nepilnamečių vaikų (įvairių, globotinių, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje) iki 18 metų priežiūros paslaugos.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [VA-50](#), 2020-06-23, paskelbta TAR 2020-06-23, i. k. 2020-13683

3.3. **Paslaugos teikėjas** – Lietuvos Respublikoje įregistruotas arba registruotis privalantis mokesčių mokėtojas (fizinis ar juridinis asmuo).

3.4. **Paslaugos suteikimą patvirtinantis dokumentas** – paslaugos teikėjo išduotas apskaitos dokumentas: sąskaita faktūra, pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM) sąskaita faktūra (toliau – sąskaita), prekių (paslaugų) pirkimo–pardavimo kvitas.

3.5. **Sumokėjimą patvirtinantis dokumentas** – paslaugos teikėjo išduotas apskaitos dokumentas: pinigų priėmimo kvitas, kasos aparato kvitas, kasos pajamų orderis arba gyventojo turimas bankinio pavedimo išrašas.

3.6. **Teisė į lengvatą pagrindžiantis dokumentas** – dokumentas, patvirtinantis, kad paslauga buvo suteikta ir už ją sumokėta.

Kai už paslaugą sumokama sąskaitos išrašymo dieną, teisė į lengvatą pagrindžiančiu dokumentu laikoma sąskaita, kurioje pažymėta apie apmokėjimą, arba prekių (paslaugų) pirkimo–pardavimo kvitas (kai paslaugą suteikė fizinis asmuo, vykdamas individualią veiklą su verslo liudijimu).

Kai už paslaugą sumokama vėliau nei sąskaitos išrašymo dieną, teisę į lengvatą pagrindžiančiu dokumentu laikoma sąskaita ir sumokėjimą patvirtinantis dokumentas arba prekių (paslaugų) pirkimo–pardavimo kvitas, kuriame pažymėta apie apmokėjimą (kai paslaugą suteikė fizinis asmuo, vykdamas individualią veiklą su verslo liudijimu).

Papildyta papunkčiu:

Nr. [VA-50](#), 2020-06-23, paskelbta TAR 2020-06-23, i. k. 2020-13683

4. Taisyklės taikomos gyventojams, kurie kalendoriniais metais gavo pajamų mokesčiu apmokestinamų pajamų, išskyrus ne individualios veiklos pajamas už parduotas atliekas, apmokestintas taikant 5 proc. pajamų mokesčio tarifą, ir / ar pajamas, nuo kurių pajamų mokestis sumokėtas, įsigyjant verslo liudijimą, nes, vadovaujantis GPMĮ 21 straipsnio 3 dalimi, iš tokių pajamų išlaidos negali būti atimamos.

5. Taisyklėse nustatyta tvarka Gyventojų pranešimo apie išlaidas PRC912 formoje (toliau – pranešimas), papildomo lapo PRC912P formoje gyventojas turi pateikti duomenis apie per kalendorinius metus Lietuvoje sumokėtas sumas už suteiktas paslaugas:

5.1. jeigu paslaugą suteikė juridinis asmuo ar gyventojas, vykdamas individualią veiklą su pažyma, duomenys į pranešimą įrašomi iš sąskaitos;

5.2. jeigu paslaugą suteikė gyventojas, vykdamas individualią veiklą su verslo liudijimu, duomenys į pranešimą įrašomi iš prekių (paslaugų) pirkimo–pardavimo kvito.

Nuo 2020-07-01 duomenys iš prekių (paslaugų) pirkimo–pardavimo kvito į pranešimą gali būti įrašomi tik tuo atveju, jeigu toks dokumentas išrašytas už:

- suteiktas neįgalių nepilnamečių vaikų (įvairių, globotinių, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje) iki 18 metų priežiūros paslaugas;
- už kitas paslaugas, kurios buvo suteiktos iki 2020-06-30.

Pastaba. Pagal Veiklą, kuriomis gali būti verčiamasi turint verslo liudijimą, rūšių sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. lapkričio 19 d. nutarimu Nr. 1797 „Dėl Verslo liudijimų išdavimo gyventojams taisyklių ir veiklų, kuriomis gali būti verčiamasi turint verslo liudijimą, rūšių sąrašo“, nuo 2020-07-01 su verslo liudijimu gali būti teikiamos neįgalių nepilnamečių asmenų priežiūros paslaugos ir negali būti teikiamos pastatų ar kitų statinių apdailos ir remonto bei lengvųjų automobilių remonto paslaugos.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [VA-50](#), 2020-06-23, paskelbta TAR 2020-06-23, i. k. 2020-13683

6. Duomenys apie kalendoriniais metais sumokėtas sumas už suteiktas paslaugas teikiami, nurodant juos už kalendorinį mėnesį.

7. Jeigu paslaugą suteikė juridinis asmuo ar gyventojas, vykdamas individualią veiklą su pažyma, kalendorinis mėnuo, kurio pranešimas teikiamas, nustatomas taip:

7.1. kai kalendoriniais metais sąskaita išrašyta ir apmokėta tą patį mėnesį arba mokėta ir iki sąskaitos išrašymo, pranešimas teikiamas to mėnesio, kurį išrašyta sąskaita. Prie šio mėnesio pranešimo pridedama sąskaita, kurioje pažymėta apie apmokėjimą;

Pavyzdžiai

1. Sąskaita išrašyta ir apmokėta 2019 m. lapkritį. Duomenys teikiami 2019 m. lapkričio mėnesio pranešime.

2. Sąskaita išrašyta 2020 m. kovą, mokėta vasarį ir kovą. Duomenys teikiami 2020 m. kovo mėnesio pranešime.

7.2. kai kalendoriniais metais išrašyta sąskaita apmokėta po jos išrašymo, duomenys teikiami to mėnesio, kurį išrašyta sąskaita, ir prie šio mėnesio pranešimo pridedama sąskaita bei sumokėjimą patvirtinantis dokumentas;

Pavyzdžiai

1. Sąskaita išrašyta 2021 m. rugpjūtį, apmokėta rugsėjį. Duomenys teikiami 2021 m. rugpjūčio mėnesio pranešime.

2. Sąskaita išrašyta 2021 m. liepą, mokėta birželį ir rugpjūtį. Duomenys teikiami 2021 m. liepos mėnesio pranešime.

7.3. kai sąskaita išrašyta vienais kalendoriniais metais, o apmokėta (visa ar iš dalies) kitais kalendoriniais metais, duomenys teikiami tų kalendorinių metų mėnesį, kurį mokėta. Prie pranešimo pridama sąskaita ir atitinkamų metų sumokėjimą patvirtinantis dokumentas.

Pavyzdžiai

1. Sąskaita išrašyta 2018 m. gruodį, mokėta 2018 m. gruodį ir 2019 m. sausį. Duomenys apie iki 2018 m. gruodžio 31d. sumokėtas sumas neteikiami, nes iki šios datos sumokėtoms sumoms lengvata netaikoma.

Duomenys apie 2019 m. sausį sumokėtą sumą teikiami 2019 m. sausio mėnesio pranešime. Prie pranešimo pridama 2018 m. sąskaita ir 2019 m. sumokėjimą patvirtinantis dokumentas.

2. Sąskaita išrašyta 2021 m. sausį, mokėta: 2020 m. gruodį – 200 Eur, 2021 m. sausį – 300 Eur.

Duomenys apie 2020 m. gruodį sumokėtą sumą (200 Eur) pateikiami 2020 m. gruodžio mėnesio pranešime. Prie šio pranešimo pridama 2021 m. sausio mėnesio sąskaita bei 2020 m. sumokėjimą patvirtinantis dokumentas.

Duomenys apie 2021 m. sausį sumokėtą sumą (300 Eur) teikiami 2021 m. sausio mėnesio pranešime. Prie pranešimo pridama 2021 m. sąskaita bei sumokėjimą patvirtinantis dokumentas.

3. Sąskaita išrašyta 2021 m. gruodį, mokėta 2021 m. gruodį ir 2022 m. sausį. Duomenys apie 2021 m. gruodį sumokėtas sumas teikiami 2021 m. gruodžio mėnesio pranešime. Prie pranešimo pridama sąskaita ir sumokėjimą patvirtinantis dokumentas.

Duomenys apie 2022 m. sausį sumokėtą sumą neteikiami, nes nuo 2022 m. sausio 1 d. lengvata netaikoma.

4. Sąskaita išrašyta 2022 m. sausį, mokėta 2021 m. gruodį ir 2022 m. sausį. Duomenys apie 2021 m. gruodį sumokėtą sumą teikiami 2021 m. gruodžio mėnesio pranešime. Prie pranešimo pridama 2022 m. sąskaita ir 2021 m. sumokėjimą patvirtinantis dokumentas.

Duomenys apie 2022 m. sausį sumokėtą sumą neteikiami, nes nuo 2022 m. sausio 1 d. lengvata netaikoma.

8. Jeigu paslaugą suteikė gyventojas, vykdamas individualią veiklą su verslo liudijimu, duomenys teikiami to mėnesio, kurį išrašytas prekių (paslaugų) pirkimo–pardavimo kvitas.

Pavyzdžiai

1. Prekių (paslaugų) pirkimo–pardavimo kvitas išrašytas 2019 m. sausį, mokėta 2018 m. gruodį ir 2019 m. sausį. Duomenys apie 2018 m. gruodį sumokėtą sumą neteikiami, nes iki šios datos sumokėtoms sumoms lengvata netaikoma.

Duomenys apie 2019 m. sausį sumokėtą sumą teikiami 2019 m. sausio mėnesio pranešime. Prie pranešimo pridama 2019 m. prekių (paslaugų) pirkimo–pardavimo kvitas, kuriame pažymėta apie apmokėjimą.

2. Prekių (paslaugų) pirkimo–pardavimo kvitas išrašytas 2019 m. liepą, kai gyventojas apmokėjo už 2019 m. birželį suteiktą paslaugą pagal birželį išrašytą sąskaitą, kurioje pažymėta, kad apmokėta bus vėliau.

Duomenys teikiami 2019 m. liepos mėnesio pranešime. Prie šio mėnesio pranešimo pridamas prekių (paslaugų) pirkimo–pardavimo kvitas, kuriame pažymėta apie apmokėjimą.

3. Prekių (paslaugų) pirkimo–pardavimo kvitas išrašytas 2020 m. sausį, kai gyventojas apmokėjo už 2019 m. gruodį suteiktą paslaugą pagal gruodį išrašytą sąskaitą, kurioje pažymėta, kad apmokėta bus vėliau.

Duomenys teikiami 2020 m. sausio mėnesio pranešime. Prie šio mėnesio pranešimo pridamas prekių (paslaugų) pirkimo–pardavimo kvitas, kuriame pažymėta apie apmokėjimą.

9. Tuo atveju, kai pajamų mokesčio lengvata turi teisę pasinaudoti abu sutuoktiniai, o paslaugos suteikimą ir sumokėjimą patvirtinantys dokumentai išrašyti vieno sutuoktinio vardu, šiais

dokumentais gali būti grindžiamos abiejų sutuoktinių patirtos išlaidos. Abu sutuoktiniai pateikia atskirus pranešimus, užpildydami juos Taisyklių II skyriuje nustatyta tvarka.

II SKYRIUS PRANEŠIMO UŽPILDYMAS

10. Pranešime turi būti įrašomi tokie duomenys:

10.1. 1 laukelyje turi būti įrašomas gyventojų identifikacinis numeris (asmens kodas).

10.2. 2 laukelyje turi būti įrašomas gyventojų vardas (vardai). Jeigu vardai netelpa, įrašomas pirmasis vardas.

10.3. 3 laukelyje turi būti įrašoma gyventojų pavardė (pavardės). Jeigu pavardės netelpa, įrašoma pirmoji pavardė.

10.4. 4 laukelyje turi būti įrašomi kalendoriniai metai ir mėnuo, kurio pranešimas teikiamas (pvz., sąskaita už suteiktą paslaugą išrašyta 2019 m. liepą, už paslaugą mokėta 2019 m. birželį ir liepą. Pranešimo 3 laukelyje įrašoma „2019-07“).

10.5. Atskirose pranešimo eilutėse turi būti nurodomos: skirtingų rūšių išlaidos, tos pačios rūšies išlaidos, kai sumokėta skirtingiems paslaugų teikėjams:

10.5.1. 5 laukelyje pasirenkamas atitinkamai išlaidų rūšiai žymėti skirtas kodas:

1 – išlaidos už atliktus pastatų ir kitų statinių apdailos ir bet kokio remonto darbus,

2 – išlaidos už suteiktas lengvųjų automobilių remonto paslaugas,

3 – išlaidos už nepilnamečių vaikų (įvaikių, globotinių, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje) iki 18 metų priežiūros paslaugas.

10.6. 6 laukelyje turi būti įrašoma visa atitinkamą kalendorinį mėnesį, už kurį teikiamas pranešimas, patirtų išlaidų suma, t. y. faktiškai už paslaugą sumokėta suma, net jei ji didesnė nei 2000 eurų, neįskaitant sumos, sumokėtos už remontui įsigytas medžiagas, priemones, detales, mazgus, mechanizmus, agregatus, sistemas ir pan.

Pavyzdžiai:

1. Už pastato apdailos ir kapitalinio remonto darbus gyventojas sumokėjo 3500 Eur. Į 5 laukelį turi būti įrašyta 3500 Eur suma.

2. Už automobilio remontą gyventojas iš viso sumokėjo 1 200 Eur: už remonto darbus sumokėta 1 000 Eur, už remontui reikalingą detalę – 200 Eur. Į 5 laukelį turi būti įrašyta tik už automobilio remonto darbus sumokėta suma, t. y. 1 000 Eur. 200 Eur suma, sumokėta už detalę, nepriskiriama išlaidoms, kurios gali būti atimamos iš pajamų, ir į 5 laukelyje įrašomą sumą neįskaitoma.

3. Pagal paslaugos teikėjo 2020 m. sausį išrašytą sąskaitą gyventojas už buto apdailą iš viso sumokėjo 2 800 Eur: 2019 m. gruodį už apdailai reikalingas medžiagas, dažus ir kitas priemones sumokėta 800 Eur., 2020 m. sausį už apdailos darbus – 2000 Eur.

Į 2020 m. sausio mėn. pranešimo 5 laukelį turi būti įrašyta tik už apdailos darbus sumokėta suma, t. y. 2 000 Eur.

Duomenys apie 2019 m. gruodį sumokėtą 800 Eur sumą už medžiagas, dažus ir kitas apdailai reikalingas priemones, neteikiami, nes tokios išlaidos negali būti atimamos iš gyventojų pajamų.

10.7. 7 laukelyje įrašomas asmens, kuris suteikė paslaugą ir kuriam gyventojas sumokėjo už suteiktą paslaugą, identifikacinis numeris (kodas): individualios veiklos pažymėjimo numeris, įmonės kodas, verslo liudijimo numeris, PVM mokėtojo kodas.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [VA-50](#), 2020-06-23, paskelbta TAR 2020-06-23, i. k. 2020-13683

10.8. 8 laukelyje pasirenkamas atitinkamo dokumento rūšiai žymėti skirtas kodas:

- 1 – sąskaita faktūra,
- 2 – PVM sąskaita faktūra;
- 3 – prekių (paslaugų) pirkimo–pardavimo kvitas.

10.9. 9 laukelyje įrašoma 8 laukelyje pažymėtu kodu nurodyto dokumento data: metai, mėnuo, diena.

10.10. 10 laukelyje įrašoma 8 laukelyje pažymėtu kodu nurodyto dokumento serija. Kai dokumentas neturi serijos (pvz., verslo liudijimas), 10 laukelis neužpildomas.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [VA-50](#), 2020-06-23, paskelbta TAR 2020-06-23, i. k. 2020-13683

10.11. 11 laukelyje įrašomas 8 laukelyje pažymėtu kodu nurodyto dokumento numeris.

III SKYRIUS PRANEŠIMO PAPILDOMO LAPO UŽPILDYMAS

11. Kai įrašytini duomenys netelpa į pranešimą, turi būti užpildomas pranešimo papildomas lapas.

12. Pranešimo papildomo lapo 5–11 laukeliai užpildomi taip pat, kaip ir pranešimo 5–11 laukeliai.

IV SKYRIUS PRANEŠIMO PATEIKIMAS IR TIKSLINIMAS

13. Pranešimas su teise į lengvatą pagrindžiančiais dokumentais teikiami tik elektroniniu būdu per Valstybinės mokesčių inspekcijos elektroninio deklaratavimo informacinę sistemą (<http://deklaravimas.vmi.lt>).

Punkto pakeitimai:

Nr. [VA-50](#), 2020-06-23, paskelbta TAR 2020-06-23, i. k. 2020-13683

14. Tinkamai užpildytas atitinkamų kalendorinių metų mėnesio pranešimas gyventojų pasirinkimu gali būti pateikiamas pasibaigus kalendoriniam mėnesiui, už kurį teikiamas, iki kito mėnesio 15 dienos arba ne vėliau kaip pasibaigus kalendoriniams metams, iki kitų kalendorinių metų vasario 15 dienos (pvz., už 2019 m. kovo mėn. – iki 2019 m. balandžio 15 d. arba iki 2020 metų vasario 15 d.).

15. Mokesčių administratoriui pateikto mėnesio pranešimo duomenis gyventojas gali tikslinti savo iniciatyva, pastebėjęs klaidų, bet ne vėliau kaip, pasibaigus kalendoriniams metams, iki kitų kalendorinių metų vasario 15 d. Tokiu atveju pateikiamas naujai užpildytas pranešimas to kalendorinio mėnesio, kurio duomenys tikslinami.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

16. Taisyklėse nustatyta tvarka pateikus tinkamai užpildytą pranešimą, pateikti duomenys bus perkelti į gyventojų kalendorinių metų preliminarąją pajamų deklaraciją.

17. Taisyklių nustatyta tvarka nepateikęs pranešimo, gyventojas savo teise į lengvatą galės realizuoti, užpildydamas ir pateikdamas atitinkamų kalendorinių metų metinę pajamų deklaraciją ir pridėdamas išlaidas už suteiktą paslaugą patvirtinančius dokumentus.

18. Gyventojai, pranešime pateikę neteisingus duomenis, atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

Pakeitimai:

1.

Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Įsakymas

Nr. [VA-50](#), 2020-06-23, paskelbta TAR 2020-06-23, i. k. 2020-13683

Dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2018 m. gruodžio 3 d. įsakymo Nr. VA-92 „Dėl Gyventojų pranešimo apie išlaidas PRC912 formos, papildomo lapo PRC912P formos užpildymo bei pateikimo mokesčių administratoriui taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo